

Бегеревич Сергій,
студент 1 курсу ОС «Магістр»
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
Науковий керівник: **Прокопчук Л.М.,**
к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПОЛОЖЕНЬ КОНЦЕПЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ МІСТА

У рамках стратегічного планування доцільним є розгляд співвідношення понять “стратегія соціально-економічного розвитку” та “концепція соціально-економічного розвитку”. Попередній розгляд проблем та особливостей формування стратегії дозволяє стверджувати, що характер взаємозв’язку між даними категоріями є в межах часткового і цілого відповідно. Іншими словами, концепція комплексного соціально-економічного розвитку міста повинна містити як складову основні положення його стратегії.

Специфіка публічних організацій як суб’єктів управління зумовлена, в першу чергу, цілями їхньої діяльності, що пов’язані зі “суспільними інтересами”. Також, на дану специфіку впливають форми власності, відповідальність і підзвітність, критерії успіху, залежність від зовнішнього середовища. Окремо необхідно підкреслити особливість взаємодії публічних організацій із громадськістю (своїми клієнтами). По-перше, публічні організації, як правило, є монополістами стосовно тих громадських та управлінських послуг, котрі надаються ними, і це не залишає клієнтам вибору та змушує їх приймати те, що пропонується. По-друге, діяльність публічних організацій здатна прямо впливати на якість життя людей. По-третє, фінансування публічних організацій здійснюється за рахунок податків,

стягнутих із платників, що є клієнтами цих організацій. По-четверте, публічні організації регулюють багато сторін громадського життя [3, с. 113].

У межах теорії муніципального розвитку концепцію соціально-економічного розвитку міста як наукову категорію розуміють з точки зору двох основних аспектів:

1) як систему поглядів, певне розуміння явищ, соціально-економічних процесів тощо. У даному контексті концепція соціально-економічного розвитку міста є сукупністю основних ідей, цілей і задач, оформлених документально, що покликана упорядкувати механізм розвитку міста у середньостроковій та довгостроковій перспективі.

2) як єдиний задум, провідну думку наукової праці. З точки зору даного підходу, концепція соціально-економічного розвитку міста є базою для формування науково обґрунтованої системи стратегічних цілей та пріоритетів місцевого розвитку, місцевої соціально- економічної політики.

У загальному розумінні концепція соціально-економічного розвитку міста є рамковим документом, що має уточнити стратегічний вибір міста і, певною мірою, обґрунтувати реальність виконання задуманого. При цьому принциповим є розгляд і ухвалення міською владою та її виконавчим комітетом концепції перспективного соціально-економічного розвитку міста. Це дозволяє здійснювати рішення щодо розв'язання проблем комплексного розвитку міста, беручи до уваги прийняту місцевою спільнотою стратегію. Як і у випадку зі стратегіями соціально-економічного розвитку міста, сьогодні на місцевому рівні не існує концепції соціально-економічного розвитку території, яка б цілком задовольняла потреби всіх верств населення і всіх суб'єктів господарювання [2, с. 9].

Основними проблемами в процесі формування такої концепції, на думку державних службовців та теоретиків у сфері муніципального розвитку, є:

- суттєві відмінності в рівнях соціально-економічного розвитку міст;
- диспропорції в розвитку продуктивних сил окремих міст України;
- неефективне використання наявного економічного потенціалу міст;

- нерівномірний розподіл фінансових ресурсів, що забезпечують процес реалізації сформованої стратегії соціально-економічного розвитку міста.

Варто відзначити, що проблемам формування концепції соціально-економічного розвитку міста присвячена велика кількість наукових робіт. Так, у роботі [1, с. 15] зазначається ряд проблем, які сьогодні потребують першочергового вирішення при формуванні державної концепції соціально-економічного розвитку міста. Їх можна систематизувати в два блоки: економічні та адміністративні.

До економічних належать:

- інвестиційне сприяння розвитку інфраструктури підприємництва;
- формування конкурентного середовища на основі розвитку територіальних і міжтериторіальних ринків;
- створення умов вільного переміщення товарів, трудових і фінансових ресурсів.

До основних адміністративних проблем належать:

- розподіл виконавчої і контрольної функцій між відповідними органами;
- створення надійної нормативно-правової бази ефективного функціонування органів місцевого самоуправління;
- адміністративно-територіальна реформа та, як наслідок, надання більшої самостійності територіальним утворенням;
- удосконалення процесу формування комунальної власності та процесу управління нею;
- надання цільової державної підтримки депресивним територіальним утворенням;
- сприяння структурному реформуванню економіки території з метою створення нових високоефективних виробничих потужностей, нових робочих місць з метою формування і розвитку нової системи коопераційних зв'язків, а також з метою скорочення неконкурентних виробництв;
- створення процедури розподілу повноважень між різними рівнями й органами влади.

При цьому, слід обов'язково створити нову бюджетну систему, яка б передбачала: пряме бюджетне управління з центру місцевими бюджетами, удосконалення фінансово- бюджетних відносин між центром і територіями, розробку механізму надання державної підтримки на місцях, розробку й впровадження інноваційної системи фінансового вирівнювання, що повинна базуватися на соціальних стандартах і нормативах, розширення повноважень місцевих органів влади, залучення інвестицій, забезпечення участі населення у фінансуванні розвитку території [3, с. 54].

Особливу увагу в межах зазначених реформ слід надати формуванню на місцевому рівні системи надання пільгових умов інвесторам, що братимуть участь у реалізації проектів з високим рівнем соціальної, екологічної та іншої значущості для території, проте з низьким економічним ефектом.

Список використаних джерел

1. Бабаєв В.М. Управління міським господарством: теоретичні та прикладні аспекти. Х.: Вид-во ХаРІ НАДУ «Магістр», 2004. 204с.
2. Державне управління: Словн.–довід. / Уклад.: В.Д. Бакуменко (кер. творчого кол.); За заг. ред. В.М. Князєва, В.Д. Бакуменка. К.: Вид–во УАДУ, 2002. 228 с.
3. Чикуркова А.Д., Бочкарьова О.В. Наукові підходи до визначення ефективності публічного управління. Сучасні напрями та перспективи розвитку агро- та електроінженерії: зб. тез міжнар. наук.-практ. конф., (Бережани, Тернопільська обл., 16 листопада 2018 року). Бережани: ФОП Паляниця В. А., 2018. С. 112-114.